

Σύστημα
Επαγγελματιών
Προσόντων

Ταυτότητα Αριστείας!

ΠΡΟΤΥΠΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΟΣ

**Φροντιστής ατόμων
σε ιδρύματα και οικίες**

Επίπεδο CyQF/EQF 5

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ)

Τεχνική Επιτροπή Επαγγελματικών Προσόντων:

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ)

Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ)

Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ)

Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ)

Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ)

Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ)

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων

Κυπριακός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ασφάλειας

Κυπριακός Σύνδεσμος Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΟΣ	4
1.1 Τίτλος επαγγελματικού προσόντος	4
1.2 Επίπεδο επαγγελματικού προσόντος στο Κυπριακό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (CyQF/ EQF)	4
1.3 Κωδικός ISCO	4
1.4 Κωδικός επαγγελματικού προσόντος	4
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΟΣ	4
2.1 Αντικείμενο	4
2.2 Εργασιακό περιβάλλον	4
2.3 Δυνατότητες εργοδότησης	4
2.4 Εξοπλισμός	5
2.5 Συναφή πρότυπα επαγγελματικών προσόντων	5
2.6 Συναφείς επαγγελματικοί τίτλοι	5
2.7 Διαδρομές ένταξης στο συγκεκριμένο Επαγγελματικό Προσόν σύμφωνα με την πολιτική και διαδικασίες της ΑνΑΔ	5
2.8 Μέθοδοι αξιολόγησης	6
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ)	7
3.1 Κοινοί τομείς εργασίας	8
ΚΤ.9 Δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικών σχέσεων εργασίας	9
ΚΤ.10 Εφαρμογή απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας στην εργασία	11
ΚΤ.12 Εφαρμογή απαιτήσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης	13
3.2 Υποχρεωτικοί Τομείς Εργασίας	14
ΦΑΙ5.1 Αξιολόγηση προβλημάτων υγείας και σχεδιασμός προγράμματος φροντίδας των ατόμων	15
ΦΑΙ5.2 Διαχείριση ατόμων με ειδικές ανάγκες	16
ΦΑΙ5.3 Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με φυσιολογικά προβλήματα	17
ΦΑΙ5.4 Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με κοινωνικά προβλήματα	19
ΦΑΙ5.5 Έλεγχος και βελτίωση της ψυχολογικής κατάστασης των υπό φροντίδα ατόμων	20
3.3 Ικανότητες (Υπευθυνότητα και Αυτονομία)	21
4. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ	22

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΟΣ

1.1 Τίτλος επαγγελματικού προσόντος:

Φροντιστής ατόμων σε ιδρύματα και οικίες

1.2 Επίπεδο επαγγελματικού προσόντος στο Κυπριακό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (CyQF/ EQF):

5

1.3 Κωδικός ISCO:

5322

1.4 Κωδικός επαγγελματικού προσόντος:

ΦΑΙ5

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΟΣ

2.1 Αντικείμενο:

Ο φροντιστής ατόμων σε ιδρύματα και οικίες ασχολείται με τις φυσιολογικές, σωματικές, ψυχολογικές, πνευματικές και κοινωνικές ανάγκες ενήλικων ατόμων και ατόμων με αισθησιοκινητικές αναπηρίες που διαμένουν σε ίδρυμα, οίκο ευγηρίας ή στην οικία τους. Προετοιμάζει, οργανώνει, καθαρίζει και φροντίζει τον χώρο εργασίας και τον εξοπλισμό. Εφαρμόζει οδηγίες και μέτρα εργασιακής ασφάλειας, υγείας και περιβαλλοντικής διαχείρισης.

2.2 Εργασιακό περιβάλλον:

Ο φροντιστής ατόμων σε ιδρύματα και οικίες εργάζεται σε περιβάλλον οικίας ή σε ιδρύματα παροχής φροντίδας. Στο πλαίσιο εκτέλεσης της εργασίας απαιτείται αυστηρή εφαρμογή των κανόνων ασφάλειας και υγείας και η χρήση ειδικού εξοπλισμού. Πρόσθετα, λόγω της επαφής με άτομα που χρήζουν νοσηλείας απαιτείται αυστηρή εφαρμογή των κανόνων προσωπικής υγιεινής. Λόγω της συνεχούς ορθοστασίας, απαιτείται η χρήση κατάλληλης ενδυμασίας και υποδημάτων. Το ωράριο εργασίας δυνατόν να είναι μεταβαλλόμενο ανάλογα με τις ανάγκες υλοποίησης των εργασιών και συχνά εργάζεται σε βάρδιες.

2.3 Δυνατότητες εργοδότησης:

Ο φροντιστής ατόμων σε ιδρύματα και οικίες έχει τη δυνατότητα εργοδότησης σε οίκους ευγηρίας, κοινοτικά ιδρύματα φροντίδας ενηλίκων, ιδρύματα φροντίδας και αποκατάστασης ενηλίκων, νοσοκομεία και κλινικές, σε οικίες ατόμων που χρειάζονται κατ' οίκον φροντίδα και σε χώρους νοσηλείας. Έχει τη δυνατότητα να εργαστεί ως αυτοεργοδοτούμενος σε δική του μικρή επιχείρηση.

2.4 Εξοπλισμός:

Νοσοκομειακά κρεβάτια, αεροστρώματα, φορητές τουαλέτες, νεφελοποιητές, καρτσάκια, περπατητές, ανυψωτικά εργαλεία (hoist) για μετακίνηση ατόμων, διαφόρου τύπου θερμόμετρα, πιεσόμετρα, ηλεκτρονικά και άλλα, μιας χρήσης ουρητήρες και ειδικά σακουλάκια, διάφορα μεγέθη ειδών κολοστομίας και ουροστομίας, διάφορα μεγέθη ενδοφλέβιων καθετήρων και ενδοφλέβιων υγρών, καρδιογράφο, ειδικά μηχανάκια για τη μέτρηση σακχάρου, οξυγόνο και μάσκες οξυγόνου, μηχανήματα αναρρόφησης και καθετήρες αναρρόφησης, αναπνευστήρες, ειδικά εργαλεία για σίτιση και φροντίδα γαστροστομίας, τραχειοστομίες υπολογιστές, ειδικά καθίσματα για τουαλέτες, μέσα ατομικής προστασίας, εξοπλισμός πυρόσβεσης, κουτί πρώτων βοηθειών.

2.5 Συναφή πρότυπα επαγγελματικών προσόντων:

Δεν εφαρμόζεται

2.6 Συναφείς επαγγελματικοί τίτλοι:

Βοηθός νοσηλεύτη, φροντιστής ατόμων

2.7 Διαδρομές ένταξης στο συγκεκριμένο Επαγγελματικό Προσόν σύμφωνα με την πολιτική και διαδικασίες της ΑνΑΔ:

Διαδρομή 1

Προσόν: Πιστοποιητικό προγράμματος εκπαίδευσης/κατάρτισης, το περιεχόμενο του οποίου συνάδει με σχετικό Επαγγελματικό Προσόν Επιπέδου 5

Πείρα: Δεν απαιτείται

Διαδρομή 2

Προσόν: Τουλάχιστον Επιπέδου 5 σε μη σχετικό επαγγελματικό πεδίο ή τουλάχιστον Επιπέδου 4 σε σχετικό επαγγελματικό πεδίο

Πείρα: 2 χρόνια τουλάχιστον επιπέδου 4 σε σχετικό επαγγελματικό πεδίο

Διαδρομή 3

Προσόν: Τουλάχιστον Επιπέδου 4 σε μη σχετικό επαγγελματικό πεδίο ή τουλάχιστον Επιπέδου 3 σε σχετικό επαγγελματικό πεδίο

Πείρα: 3 χρόνια τουλάχιστον επιπέδου 4 σε σχετικό επαγγελματικό πεδίο

Διαδρομή 4

Προσόν: Δεν απαιτείται

Πείρα: 5 χρόνια τουλάχιστον επιπέδου 4 σε σχετικό επαγγελματικό πεδίο

2.8 Μέθοδοι αξιολόγησης

- Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού / λάθους και περιγραφικού τύπου.
- Παρακολούθηση της εκτέλεσης της εργασίας σε πραγματικές συνθήκες εργασίας ή σε συνθήκες προσομοίωσης.
- Προφορική εξέταση.
- Προσωπική συνέντευξη.
- Ειδική εργασία.
- Μελέτη περίπτωσης.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ)

3.1 Κοινοί τομείς εργασίας

Κωδικός Τομέα Εργασίας	Τίτλος Τομέα Εργασίας
ΚΤ.9	Δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικών σχέσεων εργασίας
ΚΤ .10	Εφαρμογή απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας στην εργασία
ΚΤ.12	Εφαρμογή απαιτήσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης

ΚΤ.9 Δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικών σχέσεων εργασίας

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναφέρει τις διάφορες μεθόδους επικοινωνίας.
2. Περιγράφει την πολιτική και διαδικασία επικοινωνίας του οργανισμού.
3. Αναφέρει τις βασικές αρχές επικοινωνίας.
4. Εξηγεί τη σημασία της αποτελεσματικής επικοινωνίας.
5. Αναφέρει εμπόδια στην επικοινωνία και στις ενέργειες αντιμετώπισης τους.
6. Περιγράφει τη διαδικασία χειρισμού διαπροσωπικών σχέσεων με συναδέλφους και συνεργάτες.
7. Αναφέρει ενέργειες και πρωτοβουλίες για τη δημιουργία και διατήρηση θετικού εργασιακού κλίματος.
8. Αναφέρει ενέργειες και πρωτοβουλίες για την αποτελεσματική ομαδική εργασία.
9. Αναφέρει βασικά στοιχεία για την αποτελεσματική λειτουργία ομάδων εργασίας.
10. Αναφέρει συνήθη προβλήματα που παρουσιάζονται στο πλαίσιο λειτουργίας ομάδων εργασίας τα οποία επηρεάζουν την αποτελεσματική λειτουργία και επίτευξη των στόχων της.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αξιοποιεί κατάλληλες μεθόδους επικοινωνίας για δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικής επικοινωνίας με συναδέλφους και συνεργάτες στο πλαίσιο της πολιτικής και διαδικασίας του οργανισμού.
2. Συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων και διαφωνιών μεταξύ συναδέλφων και συνεργατών για τη δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικών σχέσεων εργασίας.
3. Συμβάλλει στη βελτίωση του εργασιακού κλίματος με ανάληψη σχετικών ενεργειών και πρωτοβουλιών.
4. Συνεργάζεται με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας στη δημιουργία και διατήρηση θετικού εργασιακού κλίματος, προβαίνοντας σε ενέργειες και αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες αποτελεσματικής ομαδικής εργασίας.
5. Συμβάλλει στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των μελών της ομάδας, υποβάλλοντας εισηγήσεις και αναλαμβάνοντας σχετικές πρωτοβουλίες.

6. Συνεισφέρει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας της ομαδικής εργασίας, υποβάλλοντας εισηγήσεις και αναλαμβάνοντας σχετικές πρωτοβουλίες.
7. Συμβάλλει στον εντοπισμό και επίλυση προβλημάτων στη λειτουργία ομάδων εργασίας σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του τμήματος και τους συναδέλφους.

ΚΤ.10 Εφαρμογή απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας στην εργασία

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Κατονομάζει τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία, οι οποίοι πιθανόν να παρουσιαστούν στον χώρο εργασίας.
2. Περιγράφει τη διαδικασία αναφοράς των κινδύνων και των επικίνδυνων καταστάσεων για την ασφάλεια και την υγεία.
3. Δηλώνει την πολιτική του οργανισμού για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία.
4. Αναφέρει την ισχύουσα νομοθεσία και κανονισμούς ασφάλειας και υγείας που αφορούν την εργασία του.
5. Περιγράφει τις οδηγίες, τα προληπτικά μέτρα και τους κανόνες ασφάλειας και υγείας που πρέπει να ακολουθεί στον χώρο εργασίας.
6. Εξηγεί τα σήματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.
7. Περιγράφει την ορθή και ασφαλή χρήση του εξοπλισμού που χειρίζεται για τις εργασίες του.
8. Κατονομάζει και να περιγράφει τα σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών και έκτακτων καταστάσεων θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας του.
9. Περιγράφει τη διαδικασία αναφοράς ατυχήματος και ασθένειας.
10. Αναφέρει τις κατηγορίες φωτιάς, τις αρχές πυρασφάλειας και πυρόσβεσης.
11. Αναγνωρίζει τα είδη πυροσβεστήρων.
12. Αναγνωρίζει και να αναφέρει τα είδη πυροσβεστήρων και άλλων πυροσβεστικών μέσων.
13. Περιγράφει την ορθή χρήση των πυροσβεστήρων και άλλων πυροσβεστικών μέσων για το σβήσιμο φωτιάς.
14. Κατονομάζει τα επιτρεπόμενα υλικά που πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κουτί πρώτων βοηθειών.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εντοπίζει κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας του και να τους αναφέρει στο αρμόδιο άτομο, σύμφωνα με τη διαδικασία του οργανισμού.
2. Εκτελεί τις εργασίες του εφαρμόζοντας τα προληπτικά μέτρα, σύμφωνα με τις οδηγίες του προϊσταμένου του και τους κανόνες ασφάλειας και υγείας του οργανισμού.

3. Χειρίζεται τον εξοπλισμό με το σωστό και ασφαλή τρόπο.
4. Εφαρμόζει το κατάλληλο σχέδιο δράσης για αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για θέματα ασφάλειας και υγείας.
5. Εφαρμόζει το σχέδιο εκκένωσης του οργανισμού.
6. Χρησιμοποιεί τα κατάλληλα υλικά πρώτων βοηθειών για μικροτραυματισμούς και αναζητά βοήθεια από τον πρώτο βοηθό του χώρου εργασίας.

ΚΤ.12 Εφαρμογή απαιτήσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Κατονομάζει τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις περιβαλλοντικές πλευρές από τα προϊόντα ή δραστηριότητες στον χώρο εργασίας του.
2. Περιγράφει τη διαδικασία αναφοράς των περιβαλλοντικών κινδύνων.
3. Δηλώνει την πολιτική του οργανισμού για την περιβαλλοντική διαχείριση.
4. Αναφέρει την ισχύουσα νομοθεσία και κανονισμούς περιβαλλοντικής διαχείρισης που αφορά την εργασία του.
5. Περιγράφει τις οδηγίες, τα μέτρα πρόληψης της ρύπανσης και τους κανόνες περιβαλλοντικής διαχείρισης που πρέπει να ακολουθεί στον χώρο.
6. Περιγράφει τις μεθόδους και τις καλές πρακτικές εξοικονόμησης νερού και ενέργειας.
7. Αναγνωρίζει τα ανακυκλώσιμα υλικά στον χώρο εργασίας του.
8. Περιγράφει τη διαδικασία συλλογής και απόρριψης των ανακυκλώσιμων υλικών.
9. Κατονομάζει και να περιγράφει τα σχέδια δράσης για αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών και έκτακτων καταστάσεων για αποτροπή περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εντοπίζει τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις περιβαλλοντικές πλευρές και να τους αναφέρει στο αρμόδιο άτομο, σύμφωνα με τη διαδικασία του οργανισμού.
2. Εκτελεί τις εργασίες του εφαρμόζοντας τα μέτρα πρόληψης της ρύπανσης, της εξοικονόμησης νερού και ενέργειας, σύμφωνα με τις οδηγίες του προϊσταμένου του και τους κανόνες περιβαλλοντικής διαχείρισης.
3. Χρησιμοποιεί οικολογικά υλικά και προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον σύμφωνα με τις οδηγίες του προϊσταμένου του.
4. Αποθηκεύει, να χρησιμοποιεί και να απορρίπτει υλικά και προϊόντα, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος περιβαλλοντικής ρύπανσης, σύμφωνα με τη διαδικασία του οργανισμού.
5. Απορρίπτει τα ανακυκλώσιμα υλικά και προϊόντα στους ενδεδειγμένους χώρους ή κάδους, όπως καθορίζεται από τον οργανισμό.
6. Εφαρμόζει το κατάλληλο σχέδιο δράσης για αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για αποτροπή περιβαλλοντικής ρύπανσης.

3.2 Υποχρεωτικοί Τομείς Εργασίας

Κωδικός Τομέα Εργασίας	Τίτλος Τομέα Εργασίας
ΦΑΙ5.1	Αξιολόγηση προβλημάτων υγείας και σχεδιασμός προγράμματος φροντίδας των ατόμων
ΦΑΙ5.2	Διαχείριση ατόμων με ειδικές ανάγκες
ΦΑΙ5.3	Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με φυσιολογικά προβλήματα
ΦΑΙ5.4	Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με κοινωνικά προβλήματα
ΦΑΙ5.5	Έλεγχος και βελτίωση της ψυχολογικής κατάστασης των υπό φροντίδα ατόμων

ΦΑΙ5.1 Αξιολόγηση προβλημάτων υγείας και σχεδιασμός προγράμματος φροντίδας των ατόμων

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζει και να εξηγεί τα προβλήματα υγείας των ατόμων που φροντίζει.
2. Αναφέρει τρόπους σωστής επικοινωνίας με τα άτομα που φροντίζει.
3. Εξηγεί τη σημασία και τον σκοπό της προσωπικής γνωριμίας με τα άτομα που φροντίζει.
3. Αναφέρει τα στοιχεία που περιλαμβάνει το ολιστικό πρόγραμμα φροντίδας και παρεμβάσεων.
4. Εξηγεί τη σημασία της σταδιακής αξιολόγησης του ολιστικού προγράμματος φροντίδας και τους λόγους παραπομπής της στους ειδικούς θεραπευτές.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναλύει και να αξιοποιεί τα πορίσματα και τις διαγνώσεις ιατρικών εκθέσεων και οδηγιών για τα άτομα που φροντίζει για να σχεδιάσει το ολιστικό πρόγραμμα.
2. Διενεργεί προσωπική επαφή και γνωριμία με τα άτομα που φροντίζει για περαιτέρω πληροφόρηση σε σχέση με τις ανάγκες τους, εφαρμόζοντας κατάλληλους τρόπους προσέγγισης και επικοινωνίας.
3. Σχεδιάζει ολιστικό πρόγραμμα φροντίδας και παρεμβάσεων σύμφωνα με τις ατομικές ανάγκες των ατόμων.
4. Αξιολογεί σταδιακά το ολιστικό πρόγραμμα φροντίδας και να την παραπέμπει στους ειδικούς θεραπευτές για έλεγχο της κατάστασης των ατόμων.

ΦΑΙ5.2 Διαχείριση ατόμων με ειδικές ανάγκες

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναφέρει τις ανάγκες επικοινωνίας των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
2. Αναφέρει τους τρόπους επικοινωνίας με άτομα με ειδικές ανάγκες.
3. Αναφέρει τύπους προβλημάτων όρασης, ακοής, ομιλίας και άλλων αισθητηριακών δυσκολιών των ατόμων που φροντίζει.
4. Προσδιορίζει και να επιδεικνύει τρόπους στήριξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες για την πραγματοποίηση των καθημερινών τους λειτουργιών.
5. Εξηγεί τη σημασία της σταδιακής αξιολόγησης του ειδικού προγράμματος φροντίδας των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τους λόγους παραπομπής της στους ειδικούς θεραπευτές.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εντοπίζει και να καταγράφει τις ανάγκες στον τομέα επικοινωνίας των ατόμων με ειδικές ανάγκες σύμφωνα με την ειδική έκθεση.
2. Επιλέγει και να εφαρμόζει τους κατάλληλους τρόπους επικοινωνίας για άτομα με ειδικές ανάγκες σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες του ατόμου που φροντίζει.
3. Συστηματοποιεί και να συσχετίζει τις ανάγκες των ατόμων που φροντίζει με πιθανά προβλήματα όρασης, ακοής, ομιλίας και άλλων αισθητηριακών δυσκολιών.
4. Επιβλέπει και να υποστηρίζει άτομα με ειδικές ανάγκες στις καθημερινές τους λειτουργίες.
5. Αξιολογεί σταδιακά το ειδικό πρόγραμμα φροντίδας των ατόμων με ειδικές ανάγκες και να την παραπέμπει στους ειδικούς θεραπευτές για έλεγχο της κατάστασης των ατόμων.

ΦΑΙ5.3 Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με φυσιολογικά προβλήματα

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Κατονομάζει και να ταξινομεί τα φυσιολογικά προβλήματα των ατόμων που φροντίζει.
2. Απαριθμεί τα συμπτώματα των χρόνιων νοσημάτων.
3. Αναφέρει τους τύπους άνοιας και τους τρόπους διαχείρισης τους.
4. Προσδιορίζει και να συσχετίζει μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση μολύνσεων.
5. Αναφέρει τους λόγους πρόκλησης κατακλίσεων και άλλων επιπλοκών.
6. Αναφέρει τρόπους αντιμετώπισης των κατακλίσεων και άλλων επιπλοκών.
7. Αναφέρει τρόπους οργάνωσης φροντίδας και υποστήριξης ατόμων με κινητικά προβλήματα.
8. Αναφέρει τρόπους οργάνωσης φροντίδας και υποστήριξης ατόμων με χρόνια νοσήματα.
9. Εξηγεί τη σημασία της σταδιακής αξιολόγησης του ειδικού προγράμματος φροντίδας των ατόμων με φυσιολογικά προβλήματα και τους λόγους παραπομπής της στους ειδικούς θεραπευτές.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εντοπίζει και να αξιολογεί τα συμπτώματα των ατόμων που πάσχουν με χρόνια νοσήματα, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα της ειδικής έκθεσης.
2. Φροντίζει τα άτομα με άνοια σύμφωνα με τον τύπο της άνοιας που έχει διαγνωστεί, υιοθετώντας συγκεκριμένες παρεμβάσεις.
3. Εφαρμόζει μέτρα πρόληψης μολύνσεων σύμφωνα με το ειδικό πρόγραμμα φροντίδας.
4. Εντοπίζει και να διαχειρίζεται μολύνσεις των ατόμων που φροντίζει, εφαρμόζοντας τις κατάλληλες τεχνικές και διαδικασίες και ακολουθώντας την κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή, μετά από έγκριση του ιατρού.
5. Προλαμβάνει κατακλίσεις και άλλες επιπλοκές ατόμων υψηλού κινδύνου, εφαρμόζοντας τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης.
6. Υποστηρίζει και να παρέχει βοήθεια στα άτομα με συμπτώματα κατακλίσεων βάσει των ατομικών τους αναγκών και της ειδικής ιατρικής έκθεσης.

7. Υποστηρίζει και να παρέχει βοήθεια στα άτομα με κινητικά προβλήματα βάσει των ατομικών τους αναγκών και της ειδικής ιατρικής έκθεσης.
8. Υποστηρίζει και να παρέχει βοήθεια στα άτομα με χρόνια νοσήματα βάσει της αξιολόγησης των συμπτωμάτων και της ειδικής ιατρικής έκθεσης.
9. Αξιολογεί το ειδικό πρόγραμμα φροντίδας για τα άτομα με φυσιολογικά προβλήματα και να το παραπέμπει στους ειδικούς θεραπευτές για έλεγχο της κατάστασης των ατόμων.

ΦΑΙ5.4 Εντοπισμός αναγκών και διαχείριση φροντίδας ατόμων με κοινωνικά προβλήματα

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζει και να αναφέρει συμπτώματα και σημεία κακοποιημένων ατόμων.
2. Αναφέρει τρόπους εντοπισμού συμπτωμάτων και συσχέτισης συμπτωμάτων των ατόμων που έχουν υποστεί κακοποίηση.
3. Αναφέρει τη σημασία της ενημέρωσης του οικογενειακού περιβάλλοντος και των αρμόδιων αρχών σχετικά με τις περιπτώσεις ατόμων που έχουν υποστεί κακοποίηση.
4. Περιγράφει τεχνικές ενθάρρυνσης και υποστήριξης ατόμων που έχουν υποστεί κακοποίηση.
5. Εξηγεί τις επιπτώσεις της κοινωνικής απομόνωσης και αποκλεισμού.
6. Αναφέρει τη σημασία και τον σκοπό της αξιολόγησης των ατόμων με κοινωνικά προβλήματα.
7. Απαριθμεί μέτρα ένταξης των ατόμων με κοινωνικά προβλήματα στο κοινωνικό περιβάλλον.
8. Εξηγεί τη σημασία της σταδιακής αξιολόγησης του ειδικού προγράμματος φροντίδας για τα άτομα με κοινωνικά προβλήματα και τους λόγους παραπομπής της στους ειδικούς θεραπευτές.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εντοπίζει και να αξιολογεί συμπτώματα και σημεία κακοποιημένων ατόμων σύμφωνα με κατάλογο ελέγχου.
2. Ενημερώνει το οικογενειακό περιβάλλον και τις αρμόδιες αρχές σχετικά με περιπτώσεις ατόμων που έχουν υποστεί κακοποίηση για την παροχή της απαραίτητης στήριξης.
3. Σχεδιάζει και να εφαρμόζει τεχνικές ενθάρρυνσης και υποστήριξης για τα άτομα που έχουν υποστεί κακοποίηση βάσει της αξιολόγησης των συμπτωμάτων.
4. Εντοπίζει και να αξιολογεί τις επιπτώσεις στα άτομα που έχουν υποστεί κοινωνική απομόνωση και αποκλεισμό βάσει καταλόγου ελέγχου.
5. Εφαρμόζει μέτρα ένταξης των ατόμων με κοινωνικά προβλήματα στο κοινωνικό περιβάλλον, βάσει των αναγκών τους.
6. Αξιολογεί το ειδικό πρόγραμμα φροντίδας των ατόμων με κοινωνικά προβλήματα και να την παραπέμπει στους ειδικούς θεραπευτές για έλεγχο της κατάστασης των ατόμων.

ΦΑΙ5.5 Έλεγχος και βελτίωση της ψυχολογικής κατάστασης των υπό φροντίδα ατόμων

Γνώσεις:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Αναφέρει τα σημεία και συμπτώματα ατόμων με ψυχολογικά προβλήματα.
2. Ερμηνεύει και να συσχετίζει την ψυχολογική κατάσταση των ατόμων που φροντίζει.
3. Αναφέρει τεχνικές ενθάρρυνσης, συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης των ατόμων που φροντίζει.
4. Εξηγεί τη σημασία της σταδιακής αξιολόγησης του ειδικού προγράμματος φροντίδας σχετικά με την ψυχολογική κατάσταση των ατόμων και τους λόγους παραπομπής του στους ειδικούς θεραπευτές.

Δεξιότητες:

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εκτιμά και αξιολογεί την κατάσταση των ατόμων που φροντίζει για ενημέρωση των ειδικών θεραπευτών.
2. Συμβάλει στον σχεδιασμό τεχνικών ενθάρρυνσης, συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης των ατόμων που φροντίζει για βελτίωση της κατάστασης σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης.
3. Εφαρμόζει τεχνικές ενθάρρυνσης, συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης σε συνεννόηση με τους ειδικούς θεραπευτές.
4. Αξιολογεί το ειδικό πρόγραμμα φροντίδας σχετικά με την ψυχολογική κατάσταση των ατόμων και να την παραπέμπει στους ειδικούς θεραπευτές για έλεγχο της κατάστασης των ατόμων.

3.3 Ικανότητες (Υπευθυνότητα και Αυτονομία)

Το άτομο θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Διαχειρίζεται και να επιβλέπει δραστηριότητες στο πλαίσιο συγκεκριμένων εργασιών, όπου μπορεί να παρουσιαστούν απρόβλεπτες καταστάσεις και να προσαρμόζει τις εργασίες στις επικρατούσες συνθήκες.
2. Χειρίζεται και να επιλύει προβλήματα που προκύπτουν κατά την εκτέλεση εργασιών.
3. Παροτρύνει τα άτομα που φροντίζει να αποκτήσει πρωτοβουλία κατά την εκτέλεση των καθημερινών δραστηριοτήτων του.
4. Ενθαρρύνει τα άτομα που φροντίζει να ενισχύσει την αυτοεκτίμηση του.
5. Επιδεικνύει ενσυναίσθηση και κατανόηση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα που φροντίζει.
6. Αναπτύσσει πρωτοβουλίες για την αποτελεσματική εφαρμογή των εργασιών που εκτελεί.
7. Συνεργάζεται εποικοδομητικά σε ομάδες εργασίας σε όλα τα επίπεδα, με συναδέλφους και εξωτερικούς φορείς.
8. Συμμετέχει και να συμβάλει με εισηγήσεις στη βελτίωση των πρακτικών, των διαδικασιών και των μεθόδων εργασίας.
9. Υιοθετεί την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς, την πολιτική, τις διαδικασίες και τις οδηγίες εργασιών και συνεργάζεται με συναδέλφους.
10. Υιοθετεί και να εφαρμόζει διαδικασίες και ορθές πρακτικές για έλεγχο και παρακολούθηση της προόδου των ατόμων.
11. Υιοθετεί θετική στάση και να αντιμετωπίζει αποτυχίες, προβλήματα και μη συμμορφώσεις ως ευκαιρίες μάθησης και βελτίωσης.
12. Αναπτύσσει και να εξελίσει την προσωπική του απόδοση με την συμμετοχή σε εξειδικευμένες μεθόδους μάθησης.
13. Αναζητεί την επαγγελματική ανέλιξη του μέσω της επίδειξης ενδιαφέροντος για την εργασία και την ανάπτυξη του.

4. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Οι ακόλουθοι ορισμοί δίδονται για επεξήγηση λέξεων και εννοιών που χρησιμοποιούνται στο πρότυπο:

Άνοια	Σοβαρή απώλεια της γενικής νοητικής ικανότητας (απώλεια μνήμης) σε ένα άτομο που προηγουμένως δεν ήταν εξασθενημένο, πέρα από ό, τι θα προκαλούσε η φυσιολογική γήρανση. Η άνοια δεν είναι μια απλή ασθένεια, αλλά ένα γενικό σύνδρομο (δηλ. ένα σύνολο συμπτωμάτων και σημείων).
Άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ)	Κάθε πρόσωπο, το οποίο είναι ανίκανο να αναλάβει μόνος τους όλες ή μέρος των ατομικών και κοινωνικών, φυσιολογικών αναγκών, λόγω μιας εκ γενετής ή όχι βλάβης των φυσικών ή διανοητικών ικανοτήτων του.
Γνώσεις	Το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Οι γνώσεις είναι το σώμα θετικών στοιχείων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζεται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής.
Δεξιότητες	Η εφαρμογή γνώσεων και η αξιοποίηση τεχνογνωσίας για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Οι δεξιότητες περιγράφονται ως νοητικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων).
Ειδικό πρόγραμμα	Γραπτό έγγραφο που καταγράφει το αποτέλεσμα της διαδικασίας σχεδιασμού φροντίδας με σκοπό την επίτευξη των στόχων ή την αλλαγή συμπεριφοράς σε συγκεκριμένο πρόβλημα του ασθενή.
Επαγγελματικό προσόν	Το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν ο αρμόδιος φορέας διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.
Ιατρική διάγνωση	Η χρήση επιστημονικών ή κλινικών μεθόδων για την εδραίωση του αίτιου και της φύσης της ασθένειας ή της βλάβης από την πάσχει ένα άτομο, καθώς και η επακόλουθη λειτουργική ανεπάρκεια που προκαλείται από την παθολογία. Η διάγνωση δημιουργεί τη βάση για την περίθαλψη του ασθενούς.

Ικανότητες

Η αποδεδειγμένη επάρκεια στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή/και μεθοδολογικών δυνατοτήτων σε περιστάσεις εργασίας ή σπουδής και στην επαγγελματική ή/και προσωπική ανάπτυξη. Στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων, η περιγραφή ως προς τις ικανότητες αφορά την υπευθυνότητα και την αυτονομία.

Κακοποίηση

Ακατάλληλη μεταχείριση ενός ενήλικου ατόμου ή παιδιού για την επίτευξη άδικων ή ακατάλληλων σκοπών. Τα είδη της κακοποίησης είναι: η σωματική ή λεκτική κακοποίηση, ο τραυματισμός, η επίθεση, η παραβίαση, ο βιασμός, οι άδικες πρακτικές, τα εγκλήματα ή άλλα είδη επιθέσεων.

Κατάκλιση

Η εντοπισμένη καταστροφή περιοχής δέρματος και υποκειμένων ιστών (δερματικό έλκος) η οποία προκύπτει από την ισχαιμία και τη νέκρωση των μαλακών μορίων λόγω παρατεταμένης πίεσης στη συγκεκριμένη περιοχή.

Τα κλινικά σημεία θεωρούνται αντικειμενικοί δείκτες αξιολόγησης ενός πιθανού προβλήματος υγείας. Οι κλινικοί δείκτες είναι μετρήσιμοι και για το λόγο αυτό θεωρείται πως έχουν αντικειμενικά και αξιόπιστα χαρακτηριστικά.

Κατάλογος ελέγχου

Ο τύπος του πληροφοριακού εργασιακού βοηθήματος, ο οποίος χρησιμοποιείται προκειμένου να μειώσει την αποτυχία, αποζημιώνοντας για τους πιθανούς περιορισμούς στη ανθρώπινη μνήμη και την προσοχή. Βοηθά στη διασφάλιση της συνοχής και της πληρότητας, κατά την εκτέλεση μιας εργασίας. Ένα βασικό παράδειγμα είναι η «λίστα υποχρεώσεων».

Κοινωνική απομόνωση

Κατάσταση στην οποία το άτομο βιώνει έλλειψη της αίσθησης του «ανήκειν», της δέσμευσης με άλλους, έχει ελάχιστο αριθμό κοινωνικών επαφών και είναι ελλειμματικό στην δημιουργία ποιοτικών σχέσεων.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Η αποτύπωση όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας και αφορούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες.

Ολιστικό πρόγραμμα	Πρόγραμμα, που αφορά την αντιμετώπιση ενός προβλήματος υγείας από όλες τις πλευρές της ιατρικής θεώρησης, δηλαδή η σφαιρική αντίληψη της υγείας του ατόμου.
Περιβαλλοντική πλευρά	Στοιχείο των δραστηριοτήτων ή των προϊόντων ή των υπηρεσιών ενός οργανισμού, το οποίο αλληλοεπιδρά ή μπορεί να αλληλοεπιδράσει με το περιβάλλον.
Πρόληψη μολύνσεων	Η προσπάθεια που γίνεται για να προλάβουμε εκ των προτέρων και να αποτρέψουμε κάποιες αρνητικές ή ανεπιθύμητες καταστάσεις, που προκαλούνται από νοσοκομειακές μολύνσεις
Σύμπτωμα και Σημείο	Οποιοδήποτε υποκειμενικό στοιχείο που αφορά σε πιθανό πρόβλημα υγείας, όπως το αντιλαμβάνεται ο ίδιος ο «ασθενής». Ο ορισμός αυτός συνεπάγεται ότι τα συμπτώματα είναι αποτέλεσμα μιας ερμηνευτικής προσέγγισης που κάνει το ίδιο το άτομο απέναντι σε μια ενόχληση ή μια αλλαγή στις συνήθεις σωματικές λειτουργίες. Τα κλινικά σημεία θεωρούνται αντικειμενικοί δείκτες αξιολόγησης ενός πιθανού προβλήματος υγείας. Οι κλινικοί δείκτες είναι μετρήσιμοι και για τον λόγο αυτό θεωρείται πως έχουν αντικειμενικά και αξιόπιστα χαρακτηριστικά.
Τομέας εργασίας	Περιγράφει εκείνο που το άτομο είναι σε θέση να κάνει προκειμένου να αποδείξει ότι μπορεί να εκτελεί αποτελεσματικά ένα μέρος της εργασίας του και απαρτίζεται από σύνολο επιμέρους εργασιών.
Χρόνια νοσήματα	Η χρόνια νόσος έχει οριστεί ως ασθένεια που είναι παρατεταμένης διάρκειας, συχνά δεν υποχωρούν αυθόρμητα, και σπάνια θεραπευτεί εντελώς. Χρόνιες ασθένειες είναι πολύπλοκες και ποικίλες ως προς τη φύση τους, τον τρόπο που προκαλούνται και την έκταση της επίδρασης τους στην κοινότητα.

ISBN 978-9963-43-554-8

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στην ΑνΑΔ:

Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Λευκωσία

Τηλ. 22390300 | anad@anad.org.cy | www.anad.org.cy
